

Q&A informatiebijeenkomst Expeditie Warmte 8 oktober 2020

Op donderdag 8 oktober organiseerde de gemeente Utrecht een online informatiebijeenkomst voor alle geïnteresseerde marktpartijen. Hieronder vindt u de terugkoppeling op alle gestelde vragen die vooraf en tijdens de bijeenkomst bij ons zijn binnengekomen.

Vragen en antwoorden zijn verdeeld in de onderwerpen:

- A. Tijdlijn
  - B. Beschikbare data
  - C. De pitch
  - D. Jurering conceptplannen
  - E. Budget
  - F. Samenwerking met bewoners
  - G. Omvang buurt
  - H. Bronnen / energiesysteem
  - I. Overige vragen
-

A. Tijdlijn

1. Wanneer moet er wat waar aangeleverd worden?

- Woensdag 21 oktober 17.00 uur: deadline voor aanmeldingen met pitch
- Dinsdag 27 oktober, 19.30 uur: feestelijke aftrap met wethouder van Hooijdonk met een markt waarbij marktpartijen en bewonersinitiatieven kennismaken.
- 26 november, 17.00 uur: tekentafelsessie per team. Marktpartij heeft een eerste concept klaar voor de techniek en exploitatiekant en het bewonersinitiatief voor het participatie en zeggenschapsdeel. Tijdens de tekentafelsessie worden deze twee geïntegreerd.
- 14 december, 17.00 uur: presentatie tussenstand aan de jury.
- 18 februari 2020: de teams leveren het plan uiterlijk 20.00 uur in.
- 25 februari 2021: feestelijke prijsuitreiking. 17.00 uur.

2. Hoe verder na de prijsuitreiking?

We kijken hoe we kansrijke concepten verder kunnen helpen door o.a. een aanvraag voor [subsidie](#) van de provincie Utrecht.

B. Beschikbare data

1. Welke data is beschikbaar om te helpen met het maken van een onderbouwde keuze?

Er zijn drie plekken waar data staan die we in eerste instantie beschikbaar stellen voor iedereen:

1. [Rapport warmtebronnen gemeente Utrecht](#):

<https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Utrecht/b88bdef7-0bf1-46a7-8c87-07c2c351d4932>.

Relevante bijlagen staan bij de challenge op Starthubs.

2. Het [datarapport van Transitievisie Warmte](https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Utrecht/c678b497-d4de-491d-a256-9a6662405ae5) dat deze zomer openbaar is gemaakt:

3. Het [dashboard](https://utrecht.incijfers.nl/dashboard/dashboard-aardgasvrij/) met data op buurtniveau, ook op onderwerp energietransitie:

Later in proces kijken we wat nog meer beschikbaar gemaakt kan worden aan data. Hierbij hebben we te maken met richtlijnen omtrent AVG en delen van data.

C. De pitch

1. Wat wil de gemeente Utrecht zien in de pitch?

- Beschrijving van de aanpak: geef een korte beschrijving van jullie aanpak en concept om tot het meest aantrekkelijke warmtescenario op (sub)buurtniveau te komen en hoe je op hoofdlijnen komt tot een zo gunstig mogelijke business case voor een buurtwarmtenet. Doe dit op basis van een voorbeeldbuurtje.
- Ga ook in op hoe je met bewoners wilt gaan samenwerken en hoe je de opties en keuzes voor hen inzichtelijk maakt.
- Beschrijving team & ervaring: geef een beschrijving van het bedrijf/team dat aan de Expeditie gaat deelnemen. En welke kennis en ervaring je meeneemt.

2. Waar worden de inschrijvingen/pitches van marktpartijen op beoordeeld die uiterlijk 21 oktober om 17 uur ingediend moeten worden?

- Innovatief en haalbaarheid concept
- Totaalplaatje: is het voorgestelde idee een totaalconcept of een deel van het uiteindelijke plan?
- Ervaring en expertise op gebied van techniek of mogelijke oplossing, en samenwerking met bewoners
- De pitch mag ook in de vorm van een PowerPoint.

3. Is advies of visie op governance model al in de pitch van belang?

Het is goed om visie te geven over hoe het (kleinschalige) systeem ook gaat werken in de beheerfase. Maar het is uiteindelijk onderdeel van het conceptplan wat je maakt samen met het bewonersinitiatief.

D. Jurering conceptplannen

1. Is er al beeld op de samenstelling van de jury, de beoordelingscriteria en weging?

De leden van de jury worden binnenkort bekend gemaakt.

2. Op welke criteria worden de uiteindelijke conceptplannen door de jury beoordeeld?

De conceptplannen worden op basis van de onderstaande criteria beoordeeld.

- Duurzaam: benodigde energie, de inzet van de duurzame bron, toekomstbestendigheid van systeem.
- De betaalbaarheid van de aanpak voor de bewoners.
- Betrouwbaarheid van het technische ontwerp en installatie.
- Participatie: het bewonersinitiatief stelt een concept participatieplan op.
- Organisatie en zeggenschap.
- Juridische legitimiteit.
- Mogelijkheden tot opschalen- en herhalen van het concept.

E. Budget

1. Welk budget gaat er naar het bewonersinitiatief waarmee wordt samengewerkt?

Er zijn twee momenten waarop er budget is:

-14 december bij de presentatie van de eerste versie van het conceptplan. De jury geeft aan wat de drie meest kansrijke plannen zijn. Die drie teams gaan door naar volgende ronde. De jury geeft aan wat verder uitgewerkt moet worden. Elk team krijgt dan 2000 euro aan extra expertise mee.

-25 februari: de prijsuitreiking waarbij de teams de 1^e, 2^e of 3^e prijs winnen. Dat is een geldbedrag voor de marktpartij en een budget voor het bewonersinitiatief om het plan verder uit te werken.

2. Hebben jullie een budget voor ogen wat de oplossing ongeveer per woning mag kosten?

Nee, niet zozeer budget. Woonlastenneutraal is ons streven. Misschien is wel goed om vergelijken met de kosten voor de huidige situatie: hoe verschilt het voor woonlasten eindgebruiker?

F. Samenwerking met bewoners

1. Aan welke wijken/buurtten denkt de gemeente Utrecht?

Het is een open uitvraag aan de stad, dus in principe kunnen alle buurten mee doen aan deze verkenning. We kiezen van tevoren geen buurten uit.

2. Zijn er al buurten/ bewonersinitiatieven bekend?

Ja, er zijn initiatieven bekend en veel bewoners zijn momenteel aan de slag met het betrekken van burens. Wie uiteindelijk inschrijft, dat maken we bekend op de markt op 27 oktober.

3. Hoe worden bewonersinitiatieven en ondernemers gekoppeld?

Dat gebeurt op de markt, online. Het is nog even puzzelen hoe we dat doen. Ook bewonersinitiatieven vertellen daar in welke buurt ze wonen en wat ze zoeken. Het is dan ook kennismaken. Aan het eind van deze markt geven beide partijen hun top 3 aan: Met wie wil je het liefst samenwerken? Wij maken daarna de match.

4. Is het mogelijk als marktinitiatief samen met bewoners een pitch in te dienen?

Nee, dat is niet de bedoeling. Als je bewonersinitiatieven kent, dan raden we aan ze te stimuleren om aan te melden.

5. Energie kavel is inderdaad bedoeld als in de warmtewet. Kunnen bewoners mede-eigenaar zijn van het 'bedrijf' dat warmte gaat leveren?

Wij als gemeente kunnen als de warmtewet van kracht is kavels aanwijzen. Daarbij ook uitzondering maken voor andere oplossingen. En als bewoners mede-eigenaren zijn, zorgt dat voor groter draagvlak. Wij verwachten dat dit een onderdeel is van de oplossing.

6. Staat gemeente Utrecht open om te werken in de vorm van een co-creatie proces?

Deze expeditie is invulling daaraan. Samen gaan we aan de slag om te leren.

G. Omvang buurt

1. Over welke grootte van de buurt gaat het?

De omvang hangt af van de vraag van de bewonersinitiatieven, waarbij het minimum aantal een blok van 10 woningen is tot een buurt. Ook VvE's kunnen mee doen. Je hoeft niet voor een hele buurt een warmteoplossing te ontwikkelen. We hopen dat er opschaal- en herhaalbare concepten uitkomen.

H. Bronnen / energiesysteem

1. Is er ruimte voor andere bronnen zoals PVT i.c.m. TEO?

PVT-panelen in combinatie met TEO is interessant. We hebben in Utrecht veel oppervlaktewater (Het Amsterdam-Rijnkanaal, Merwedekanaal en kleinere wateren); het is interessant om een combinatie te maken van bronnen/technieken tot goedwerkend systeem.

2. Valt warmte uit zon(thermiek) ook onder lokale warmte?

De potentiëstudie van Greenvis heeft deze bron niet gekwantificeerd. Voor de buurten die meedoen moet er ook wel ruimte zijn (lokaal) voor het opwekken van de energie. Dus wij kunnen ons voorstellen dat zonthermische installaties op het dak als aanvulling op het warmtesysteem kunnen dienen.

3. Mag de oplossing elektrische vloerverwarming zijn?

We zijn in dit project echt op zoek naar lage temperatuurbronnen in de regio. Dus alleen elektriciteitsbronnen is onvoldoende. Alle voorstellen zullen we goed bekijken op haalbaarheid en misschien is er een combinatie met lage temperatuur warmte.

4. Zijn er datacenters en grote industriële complexen in de buurt? Van de binnenstad van Utrecht. Restwarmte van datacenters en industrie kan wel interessant zijn.

Die zijn zeker in kaart gebracht. We hebben Greenvis een studie laten doen naar alle bronnen die we hebben. Die studie is te vinden hierboven en de bijlage zijn gedeeld via Starthubs.

5. Ik heb een technische innovatie die lage en midden temperaturen, eigenlijk alle soorten restwarmte, omzet naar energie. Eventueel kunnen we ook samenwerken met een warmtenet-uitwerking. Kan dit ook ingezet worden?

Je haalt energie uit lage en midden temperatuur, dat klinkt als passend bij ons onderzoek. We moeten de uitwerking zien om het concept beter te beoordelen. De bronnen met lage temperatuur staan in het onderzoek van Greenvis, dat zijn met name aquathermie en bodemenergie. Er zijn weinig geschikte restwarmtebronnen (industrie en bedrijven), als deze voor een buurtinitiatief wel binnen de mogelijkheden ligt, dan mag deze zeker ingezet worden.

6. Is aardgasvrij het doel of CO2 emissie reductie?

We gaan voor beide, de oplossingen zijn aardgasvrij. In het klimaatakkoord hebben we afgesproken een CO₂-vrije energievoorziening in 2050 te hebben en aardgas heeft daarin geen ruimte. In de expeditie zoeken we naar lage temperatuur oplossingen die zo min mogelijk energie verbruiken.

- 7. Hoe zit het met bewoners die al zijn aangesloten op stadsverwarming?**
Bewoners op stadsverwarming zijn ook welkom. Doel is alternatieven verkennen, dat geldt ook voor stadsverwarming.
- 8. Speelt hernieuwbaar gas ook een rol?**
Nee, daar gaan we niet mee aan de slag. Is nu niet voldoende beschikbaar in de stad.
- 9. Moet het product al op de markt zijn?**
Dat mag, maar mag ook een nieuw product zijn.
- 10. Wat is de CO2 inhoud van stadsverwarming nu?**
EOR (equivalent opwekkingsrendement) dat nu minimaal gehaald wordt is 150 procent, 1,5 beter dan met je eigen gasketel in je woning.
- 11. Uitgangspunt is dat de infrastructuur (warmtenet) aanwezig is? Of hoort plaatsing infrastructuur bij de BuCa?**
Nee, we gaan er niet vanuit dat infrastructuur aanwezig is.
- 12. Kunnen we ervan uitgaan dat het elektriciteitsnet voldoende capaciteit heeft, of zijn er al delen van Utrecht met congestie uitdagingen?**
Utrecht heeft dit moment geen congestie-uitdagingen. Er zijn geen problemen op korte termijn voorzien, maar Stedin werkt wel uit waar er verzwaringen nodig zijn op de langere termijn.
- 13. Gezien klimaatontwikkeling en hitte stress, ook koude vraag meenemen?**
Zeker bij nieuwe en geïsoleerde woningen is dat meer aan de orde. Dus bij die woningen een positief punt om mee te pakken, maar geen vereiste.
- 14. Zijn er datacenters en grote industriële complexen in de buurt?**
Alle restwarmtebronnen zijn opgenomen in het potentierapport van Greenvis. Bijbehorende kaarten worden ter beschikking gesteld. De restwarmte kan interessant zijn, ze zijn meestal wel van wat hogere temperatuur. Als er een goede businesscase te maken is, dan zien we deze zeker als onderdeel van de oplossing.
- 15. Neem aan dat jullie zoeken naar een combinatie met isolatie en/of na-verwarming individuele woning of collectief?**
Ja, het geheel moet voor de bewoner een werkbaar geheel worden. bij lage temperatuur is er bij voorkeur een lage warmtevraag. Als tussenoplossing zou je ook de warmte kunnen opwerken.
- 16. Gelijk ook combineren met andere werk in de ondergrond als verzwaring van de stroomkabels en lokale opwek en laadpalen?**
Wij stemmen waar mogelijk af met andere werkzaamheden. De plannen daarvan zijn bij ons bekend. Deze expeditie gaat nu nog om de planfase.
- 17. Voorzien in onderhoud en instandhouding (bijv. conditiebewaking)?**
In het conceptplan is het goed om ook aandacht te geven aan aspecten van de beheers- en exploitatiefase.

18. Zolang er geen aansluitplicht is dragen investeerders een zeer groot risico.

Het gaat hier om de bewoners die zich initieel aanmelden en dus niet om een buurt met bewoners die nog van niets weten. Er is dus geen sprake van aansluitplicht. De bewoners die meedoen hebben de intentie door te gaan met het concept.

19. RWZI?

De RWZI in Overvecht levert vanaf volgend jaar met tussenkomst van een warmtepomp 70 graden warmte aan het stadsverwarmingsnet.

I. Overige vragen

1. Is gemeente Utrecht alleen op zoek naar meer volwassen bedrijven of willen zij graag ook met innovatieve startups in zee?

Beide zijn van harte welkom. Belangrijk criterium in dit traject is dat je van de samenwerking wil leren en een goed plan hebt voor het technische deel.

2. Zijn jullie vooral op zoek naar bedrijven die een eigen warmteoplossing aan de bewoners kan aanbieden of zijn jullie ook geïnteresseerd in bedrijven die een tool kunnen ontwikkelen om de bewoners te helpen kiezen uit bestaande oplossingen?

Participatie en samenwerking met bewoners is heel belangrijk en een tool kan de bewoners helpen in de zoektocht, maar de uitkomst van de expeditie is wel een concept plan voor een oplossing voor de woningen van de buurt.

3. Gaat het bij deze expeditie in eerste instantie meer over het proces naar oplossingen samen met bewoners of gaat het meer over de technische oplossing?

Het zijn twee belangrijke onderdelen van het uiteindelijke plan waaraan je samenwerkt met het bewonersinitiatief. De marktpartij wordt gevraagd expertise in te brengen als het gaat om techniek en exploitatie en daar het conceptplan voor te maken. Bewoners staan aan de lat voor participatie, zeggenschap en draagvlak.

4. Woningcorporaties zijn key voor het volloopriscio. Sluiten die ook aan in de matchmaking in betreffende buurten/initiatieven?

Niet initieel. Maar je maakt een overzicht van stakeholders en bronnen. Ze kunnen altijd betrokken worden. Bij elk initiatief dat meedoet, kijken we vanuit gemeente ook mee welke stakeholders of interessante partijen uit een buurt kunnen aansluiten. We snappen dat voor sommige oplossingen de betaalbaarheid beter wordt bij grotere schaal.

5. Moet een compleet consortium zich inschrijven of is het ook mogelijk dat gemeente Utrecht op basis van deelinschrijvingen een consortium samenstelt?

Ja, je kan als consortium inschrijven. Via Starthubs kun je aangeven als je interesse hebt in contact met andere marktpartijen die interesse hebben in samenwerking. De gemeente Utrecht stelt geen consortium samen.

6. Aansluiten van woningcorporaties, dat is toch wel beetje consortiumvorming? Als je gaat kijken naar welke stakeholders belangrijk zijn en bij kunnen dragen? Hoe pakken jullie dit aan?

We vragen marktpartijen om een oplossing voor de initiatieven die zich aanmelden. Woningbouwcorporaties zitten daar nu niet bij. We hebben wel veel contacten met

woningbouwcorporaties, bij uitwerking van een grotere oplossing kunnen ze zeker aan bod komen.

7. **Heeft het aanleveren van een innovatief plan van aanpak over het proces om tot een resultaat te komen ook kans of gaat het echt om technisch en participatie-ideeën?**
Participatie en samenwerking met bewoners is heel belangrijk, maar ook techniek en goed kunnen uitleggen aan bewoners is heel belangrijk.
8. **Welke rol kan een leverancier spelen? Bv. een leverancier van elektrische design- / badkamerradiatoren.**
Dit kan gaan om een deel van de uitvoeren. Voor deze expeditie is dit te specifiek, we zijn op zoek naar conceptplannen waarin het geheel is meegenomen.
9. **In hoeverre is de Transitievisie Warmte in lijn met of afgestemd op dit initiatief?**
De expeditie is onderdeel van de hele warmtetransitie. We leggen de uitkomsten zeker naast wat er uit de Transitievisie Warmte komt. Dan kijken we ook hoe dit tot elkaar verhoudt door de uitkomsten naast elkaar te leggen.
10. **Er staat dat de technische financiële en exploitatie ligt bij de ondernemer: betekent dit dat de ondernemer wordt gevraagd zelf te investeren? Of de case rond te maken financieel?**
Het is nog verkennend, je hoeft dus niet te financieren. We zijn vooral benieuwd; wat kost nou zo'n model (manier van samenwerken/eigenaarschap/technisch systeem)? We vragen niet te investeren maar zo ver mogelijk de business case uit te werken.
11. **Worden de wijkuitvoeringsplannen na deze challenge aanbesteed?**
Het gaat hier om het in samenwerking in kaart brengen wat de mogelijkheden zijn. Echter is dit traject voor de gemeente ook interessant om partijen uit de keten beter te leren kennen voor de transitie van de stad.
12. **Is de gemeente van plan om er echt mee verder te gaan, aan te besteden en is daar ook een rol voor de initiatiefnemers weggelegd?**
Als het plan haalbaar is voor de bewoners en zij zijn enthousiast dat willen we de plannen zeker verder brengen.

